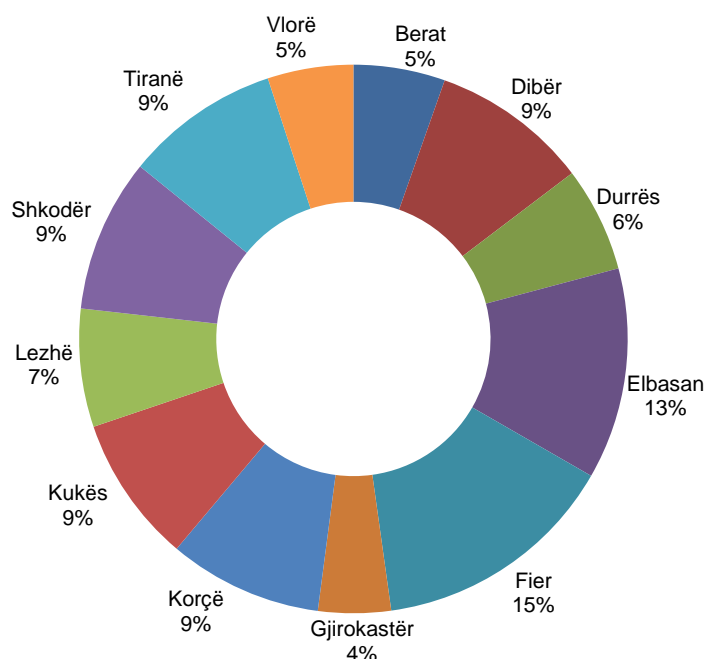

Statistikat e Blegtorisë 2017

Tiranë, më 20 Qershor 2018: Numri i gjedhëve në vitin 2017 është 475.215 krerë, duke shënuar një rënie me 3,4 %, në krahasim me vitin 2016.

Fig. 1 Struktura e gjedhit sipas qarqeve

Në vitin 2017, numri i të leshtave është 1.925.511 krerë, ose 2,3 % më pak se në vitin 2016. Kategoria kryesore e të leshtave janë delet e qumështit me rreth 73 % ndaj totalit të tufës.

Numri i të dhirtave në vitin 2017 është 940.806 krerë, duke pësuar një rënie vjetore 0,3 %, në krahasim me vitin 2016. Kategoria kryesore përfaqësohet nga dhitë e qumështit, me 76,9 % ndaj totalit të tufës.

Në vitin 2017, numri i krerëve të derrave është 180.087 krerë, duke shënuar një rënie vjetore me 0,5 %, krahasuar me vitin 2016. Përqëndrimi më i madh i numrit të krerëve është në Lezhë me 36,5 % dhe Shkodër me 28,2 % ndaj totalit të gjithë krerëve.

Tab. 1 Numri i krerëve të bagëtive në mijë krerë

Emërtimi	2013	2014	2015	2016	2017
Gjerdhë	498	500	504	492	475
Lopë	356	358	357	355	349
Të leshta	1.856	1.896	1.918	1.972	1.925
- Dele	1.413	1.419	1.417	1.428	1.407
Të dhirta	867	904	932	941	933
- Dhi	656	695	700	716	717
Derra	152	172	171	181	180
- Dosa	12	12	11	13	12
Njëthundrakë	93	91	91	94	89
- Kuaj	35	32	31	34	32
Shpendë	8.928	9.493	8.558	8.326	7.835
-Pula	5.934	6.645	5.323	4.790	4.820
Bletë/koshere	246	261	271	303	290

Prodhimi i qumështit në vitin 2017 është rreth 1,2 milion ton, duke u rritur me rreth 1 %, në krahasim me vitin 2016. Struktura e prodhimit të qumështit, referuar vitit 2017 është: qumësht lope 85,0 %, qumësht dele 7,5 % dhe qumësht dhie me 7,5 %.

Në 2017, prodhimi i qumështit nga lopët është 982.510 ton, ose 0,8 % më shumë krahasuar me 2016. Rendimenti mesatar vjetor i qumështit në nivel vendi në 2017 është 2.849 kg për krerë duke u rritur me 3,7 % krahasuar me 2016.

Prodhimi qumështit nga delet, për vitin 2017, ka pësuar një rritje me 2,3 % krahasuar me vitin 2016. Rendimenti mesatar vjetor, në nivel vendi i qumështit të deles është 61,3 kg për krerë duke pësuar një rritje me 2,2 % krahasuar me vitin 2016.

Prodhimi qumështit nga dhinë në 2017 është 2,2 % më i lartë se një vit më parë. Rendimenti mesatar vjetor i qumështit të dhive në nivel vendi është rreth 122 kg për krerë duke u rritur me 2 % krahasuar me vitin 2016.

Prodhimi i mishit peshë e gjallë është 161 mijë ton, duke u rritur me 0,9 %, në krahasim me vitin 2016.

Tab. 2 Prodhimet blegtorale në mijë/ton

Emërtimi	2013	2014	2015	2016	2017
Qumësht	1.131	1.133	1.131	1.145	1.156
Mish peshë e gjallë	153	155	158	160	161
Veze/milionë kokra	830	835	830	830	811

Shënime metodologjike

Statistikat e bujqësisë për vitin 2017 mbështeten në informacionin administrativ, të mbledhur nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Baza ligjore për mbledhjen e statistikave bujqësore dhe blegtorale është Programi i Statistikave Zyrtare 2017 - 2021, duke zbatuar klasifikimet dhe përkufizimet sipas rregulloreve përkatëse të BE-së.

Informacioni mbledhet në terren nga specialistët e ekstensionit në të gjithë vendin. Këta specialistë mbledhin të dhëna drejtpërdrejt nga fermerët. Prodhimi bujqësor është sinonim me prodhimin e vjelë dhe përfshin sasi të shitura, konsumin direkt në familjet fermerë, humbjet dhe mbetjet në fermë, si dhe humbjet gjatë transportit, ruajtjes dhe paketimit.

Të dhënat blegtorale grumbullohen për numrin e kafshëve që mbarështojnë fermerët si dhe prodhimet blegtorale. Specialistët e ekstensionit grumbullojnë të dhëna për ti krahasuar dhe me të dhënat e shërbimit veterinar i cili kryen matrikullimin dhe vaksinimin e kafshëve (procesi është në vazhdimësi). Shërbimi veterinar kryen në momentin e vaksinimit inventarin e kafshëve në nivel komune. Specialistët e ekstensionit kanë marrëdhënie dhe me veterinerët privatë. Këta veterinerë kryejnë shërbime të ndryshme në mënyre private pranë fermerëve (si kontroll nga sëmundjet, ngordhje të kafshëve apo lindje, therje, vaksinime etj). Në fund specialistët e ekstensionit krahasojnë të dhënat nga të tre burimet. Specialistët e ekstensionit grumbullojnë gjithashtu të dhëna për prodhimet bujqësore dhe blegtorale nga fermerët. Të dhëna për rendimentin e prodhimeve grumbullohen nga fermat më përfaqësuese në nivel komune. Të dhënat e grumbulluara dërgohen në Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, ku specialistët e prodhimit blegtoral bëjnë vlerësime duke krahasuar të dhënat e grumbulluara nga terreni me të dhënat e fermave në vite.

Ministria e Bujqësisë përdor tre burime informacioni për grumbullimin e të dhënave:

1. Ekspertët e ekstensionit që janë pjesë e strukturave të Drejtorisë së Bujqësisë në rrethe
2. Shërbimin veterinar në rrethe
3. Veterinerët privat

Përkufizime

Njësia Ekonomike Bujqësore (NJEK) - është njësi e vetme, teknike ekonomike, e përcaktuar në një drejtim unik, nga terreni dhe pse në parcela jo të vazhdueshme, në të cilën realizohet prodhimi bujqësor dhe blegtoral që drejtohet nga një person i vetëm ose grup personash, për realizimin e veprimtarive bujqësore – blegtorale.

Njësi ekonomike bujqësore konsiderohen edhe njësitë ekonomike me drejtim të plotë blegtoral, në të cilat arrihet mbarështimi i kafshëve pa pasur në administrim tokë bujqësore, pra ku toka nuk figuron si element përbërës i njësisë.

Blegtoria dhe shpendët mbulojnë të gjitha kafshët pavarësisht nga mosha e tyre vendndodhja ose qëllimi i tyre për mbarështim. Kafshët mund të jenë prezent në Njësinë Ekonomike Bujqësore, ose jashtë fermave bujqësore në kullotë.

Klasifikimi

Klasifikimi i kafshëve bëhet sipas llojeve (gjedhë, të leshta, të dhirta, derra, kuaj), sipas moshës, seksit dhe destinacionit ekonomik.

Shpendët janë të grupuar në një grup të vetëm dhe përfshihen pulat, pulat afrikane, gjela deti, pata, rosa, etj.

Rregullat kryesore për grumbullimin e të dhënave

Numri i krerëve të blegtorisë i referohet datës 1 dhjetor 2017.

Fermeri pyetet për të gjitha llojet e kafshëve që ai zotëron.

Informacioni grumbullohet vetëm për numrin e krerëve që ka në zotërim njësi ekonomike bujqësore

Të gjitha kafshët e blera nga ekonomi të tjera gjatë vitit numërohen.

Të gjitha kafshët e shitura ekonomive të tjera gjatë vitit nuk numërohen.

Lindjet e blegtorisë janë të lindurit gjatë 12 muajve të fundit. Nuk përfshihet blegtoria lindur e ngordhur.

Humbjet e kafshëve gjatë vitit, ngordhje, ngrënie nga egërsirat, apo nga shkaqe natyrore nuk numërohen.